

KURJER WARSZAWSKI

D. 28. Lutego, — Rok 1835.
Sobota.

N° 57

Jutro, Ś. Albin.
Niedziela Zapustna.

Dnia 29 Stycznia (10 Lutego) r. b. Rada Administracyjna Królestwa udzieliła PP. *Hordlicze* i *Szmelowskiemu*, List wynalazku na właściwy i przez nich samych wynaleziony sposób wyrabiania *Szkle brylantowanego* przez prasowanie. List ten służyć ma na całe Królestwo Polskie na lat 5. Taż Rada d. 8 (20) Stycznia r. b. postanowiła, iż przepis postanowieniem z d. 25 Listop. (7 Grudnia) 1832 r., zamieniający karę pieniężną za przewożenie tajemne gazet i listów, na areszt osobisty dla tych, którzy nie są w stanie jej opłacić, ma być zastosowany do defraudantów ceduł furmańskich, którzy zasadzonej na nich kary z powodu udowodnionego ubóstwa, w pieniądzech uiścić nie będą mogli.

Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego. Gdy codzienne doświadczenie okazuje iż wiele osób przybywających na Nabożeństwo do kościoła, niezachowują się w nich z taką przyzwoitością i uszanowaniem, iak godność i powaga miejsca poświęconego modlitwom wymaga, i gdy zgorszenie z podobnego postępowania wynikające dla szkodliwego nader wpływu na moralność i obyczaj ogółu wyznawców katolickich, pod żadnym względem cierpieniem być nie może, Komisja Rządowa przeto w celu zapobieżenia złemu które pochodząc z lekceważenia świętych obowiązków religji słuszną troskliwość duchowieństwa obudza, uznała za rzecz konieczną przepisać stałe zasady co do porządku i zachowania się osób zgromadzonych na Nabożeństwo do kościołów w sposób następujący: § 1. Każdy z obecnych w kościele ma zachować najgłębsze milczenie. § 2. W kościele iako przybytku czci Boskiej poświęconym, ukłony, powitania i pożegnania miejsca mieć nie powinny. § 3. Wchodząc do kościoła Kobiety zaj-

mować będą prawą, mężczyźni lewą stronę. § 4. Niewolno jest przechadzać się po kościele, lub zmieniać miejsce bez koniecznej potrzeby. § 5. Do miejsca najbliższego wielkiego ołtarza tak zwanego Presbiterjum w kościołach Metropolitalnym i Katedralnych, nikomu prócz duchownych wchodzić niewolno, prawo zaś czynienia w tym względzie wyjątków, szczególnież względem wysokich urzędników rządu, samemu tylko przełożonemu kościoła służy. § 6. Osoby innych wyznań przybywające do kościoła ulegają wszystkim przepisom zachowania się powierzonego katolikowi obowiązującym. § 7. Wykonanietych przepisów przełożony każdego kościoła dopilnuje za pomocą sług kościelnych zwanych Szwajcarami, którzy niezwłocznie dla bliższego przestrzegania porządku po jednym przy każdym parafjalnym lub innym głównym kościele zaprowadzeni być mają. § 8. Szczególnym obowiązkiem Szwajcara będzie zapobieganie niespokojności i nieuszanowaniu świątyni Pańskiej przez oddalenie osoby dającej do tego powód. § 9. Szwajcarowie tacy: czuwać powinni nie tylko nad zachowywaniem się osób zgromadzonych w kościele na nabożeństwo ale nadto przestrzegać mają porządku i przyzwoitości przed kościołem i w obrębie murów kościelnych. — Za zgodność kopji, Szef kancelarji *Kamieński*.

Pełniący Obowiązki Wojennego Jenerał-Policmajstra czynnej Armji i Wice-Prezydenta M. Warszawy. Ponawiając dawniejsze rozporządzenia swoje, ostrzega wszystkich myślistwem trudniących się, lub zwierzyzną handlujących, że onej przez czas od 1 Marca do 1 Września r. b. nie wolno jest nikomu na Targi publiczne lub użytek własny przywozić, sprzedawać, lub dla siebie sprowadzać; oprócz dzikich gęsi, kaczek, cyranek, chruscieli czyli der-

kaczy, kulików, stomek, bekasów, turkawek, dzikich gołębi, dzikich kokoszek, których łowienie nie jest wzbronionem, niemniej, wszelkiego drapieżnego i szkodliwego zwierza i ptactwa które w każdej porze roku wyćpiane być może. Przystępujący ten zakaz, sami sobie winę przypiszą, gdy oprócz skonfiskowania na rzecz tutejszych szpitali przywiezionej zwierzyny, karze pieniężnej policyjnej ulegną. — Jenerał-Major *Storożenko*. Sek: *Greuve*.

Ogłoszenie Urzędu Muncypalnego o *Spisie wojskowym*, jest umieszczone niżej drobnym drukiem w dzisiejszym Kurjerze.

Kurs wczorajszy: Dukaty hol: nowe zł. 19 gr. 18. Obligi skarbowe 1,000 złotych, zł. 104. Listy zastawne białe bez kuponu zł. 98 gr. 9, wartość kuponu gr. 21 2/3. Obligacje udziałowe od 444 do 450.

Anglja. — Donoszą z Londynu d. 15 b. m. że między znakomitami osobami znajdował się także na obiedzie w *Brygtonie* u Króla, Baron *Bilow* Poseł Pruski, i bawił przez cały wieczór. — D. 16 b. m. wieczorem przybył Jenerał *Sebastjani* z licznym orszakiem do Anglii. — Dotychczasowy Poseł Cesarzsko-Ross: przy dworze Angielskim Hr. *Medem*, udał się d. 15 do Paryża, dla objęcia tamecznego poselstwa. — Mówią, że Poseł Turcecki *Namik Basza*, wkrótce wróci do Stambułu. — Gazeta *Czas* doniosła co następuje: D. 16 b. m. czytaliśmy w niektórych gazetach, że Król d. 19 b. m. osobiście otworzy posiedzenie parlamentu. Oświadczamy że to jest pomyłką, gdyż Król dopiero w ten czas okaże się w parlamencie, gdy mowę tronową mieć będzie; co staie się rzadko, rzęziej jak w tydzień po zebraniu się nowego parlamentu. Po obraniu mówcy izby niższej odbierają od członków parla: przysięgę, co zwykle trwa przez dni kilka; przeto Monarcha nie w tym tygodniu, lecz w przyszłym osobiście mowę z tronu mieć będzie. — Gmach parlamentu będzie d. 18 b. m. jako w wilgą otwarcia posiedzeń zupełnie ukończony. D. 18 od-

być mieli różni członkowie parlamentu oddzielne posiedzenie w St. *James Skware*. — W sali izby niższej urządzono regularnych siedzeń dla 500 członków tejże izby; za krzesłem Prezesa wystawiono galerje dla *szybko pisarzy*. D. 13 b. m., zakończył życie w Londynie znany Henr: *Hunt*, mając lat 63, były członek parla: będąc od kilku tygodni sparaliżowany. — Xłę Paweł *Liwen* zostaje iak dawniej pierwszym Sekretarzem poselstwa Rosyjskiego przy teraźniejszym sterze Hrabiego *Potso di Borgo*.

Turecja. — Według odebranych wiadomości z Stambułu d. 24 z. m. trwa ciągle spokojność w tej stolicy, a handel coraz bardziej wznosi się, także i cywilizacja znacznie postępuje, gdyż dawna zabobonność coraz bardziej alknie, co uważać można w czasie teraźniejszego *Ramazanu* Turków; dawniej w czasie tego wielkiego postu, Turcy spotykali Chrześcijan nie tylko z pogardą, ale nawet Chrześcijanie nie dawali się w niebezpieczeństwie utraty życia, gdy się w ciasnych ulicach Stambułu z Muzułmanami spotykali, teraz ta nienawiść zupełnie zatała, gdyż Turcy spotkawszy się z Chrześcijanami witają ich uprzejmie i nawet zapraszają do swych domów.

Hiszpanja. — Donoszą od granic Hiszpań: d. 13 b. m., że bombardowanie miasta *Elison* do trwało ciągle przez Karlistów. Mówią także o 2ch krwawych walkach które się wszczęły miały pod *Santarem*. W pierwszej bitwie mieli Karliści utracić 70 ludzi, lecz w drugiej *Zuñalakaragui* nagle się ukazał i dał inny obrot, przez co wojsko Królowej cofnąć się było przymuszone. — Według odebranych wiadomości z Baiony d. 13 b. m., nie wszczęła się dotąd żadna bitwa między obu stronnictwami. — Rząd Hiszpań: przedsięwziął najusilniej aby wojsko przeznaczone do wzmocnienia armji północnej, zebrało się w d. 20 i 25 b. m. pod *Burgos*. *Mina* oświadczył, że iak tylko dostanie należyte posiłki wojska, jest gotów

stoczyć stanowczą bitwę z Karlistami. Do armii rezerwowej przeznaczono 2000 koni. — *Don Karol* zostaje w dobrym zdrowiu. — *Jenerał Lauder* znowu objął dowództwo w Katalonji; gdy stanął na czele swiego korpusu, nakłaniał officerów i żołnierzy do posłuszeństwa i przychylności dla Królowej Reienki.

Franeja. — Donoszą z Paryża d. 16 b. m. że *Xię Orleański* wkrótce uda się do *Bruxelli*, gdzie kilka tygodni zabawi. — *Xię Esterhazy* wyjechał dopiero d. 15 b. m. do Londynu. — Zapewniają, że *Hr. Medem* zabawi przez 3 miesiące, a potem przez nowo przybyłego *Poła* zastąpiony będzie. — Znany zbrodniarz *Pikard*, który przez swoją nadzwyczajną siłę inieptychaną zgrzesność, 3ci raz potrafił uwolnić się z najmocniejszego więzienia, krusząc kajdany i mury niekzennem narzędziem, jakie mu się tylko dostać mogło, osadzony został teraz w *Loan* na 20 lat do ciężkich robot.

Urząd Muncyypalny M. S. Warszawy. — Gdy stosownie do Dekretu Najjaśniejszego CESARZA ŚMIŁ I KRÓLA z d. 3 (15) Grudnia 1834 r. Reakryptami Kommissji Rząd. Spraw W. D. i O. P. z d. 6 (18) Lutego r. r. Nr 3239/7237, tudzież J. W. *Jenerała Rautenstrauch*, Członka Rady Administracyjnej Królestwa, z d. 2 (14) Lutego r. b. Nr 348 rozwinętego, uskuteczony być ma roku bieżącego w obrębie całego Królestwa, Spis Wojskowy, podług Instrukcji z d. 2 (14) Listopada 1833 r. i przepisów dodatkowych do tejże Instrukcji z d. 1 (13) Lutego r. b. Nr 348. Na skutek przeto takowych rozporządzeń a mianowicie Art. 4 Instrukcji podług której czynność ta odbyta będzie, *Urząd Muncyypalny* podaje do wiadomości w obrębie Miasta Warszawy i Przedmieścia Pragi wszystkich zamieszkających przepisy dotyczące się wyłączeń spisowym służby mogących iak następujące: *TYTUŁ Iszy*. Art. 1. Wszyscy Mężczyźni w wieku od 20 do 30 lat skończonych, należący do Spisu Wojskowego. Art. 2. Wyłączeni od tego zostają: a) Synowie jedynacy; b) Jeden Syn w każdej rodzinie przez Rodziców wybrani; c) Oplekani małżonkowie Braci i Sióstr, których Rodzice nieżyjący; d) Wdowcy mający Dzieci; e) Cudzoziemcy i ich Synowie za granicą urodzeni; f) Urzędnicy Cywilni; g) Wojakowi wszelkiego stopnia prawnie

uwolnieni od służby; h) Xieża i Klercy, tak Świeccy i Zakonni obrządków Greckiego i Łacińskiego, którzy odebrali poświęcenie; i) Pastorem wyznani Ewangelickich; k) Bracia *Mórawczyki* (*Hernhuter*) którym ustawy religijne zabraniają służyć wojskowemu; l) Menonisci; m) Professorowie i Nauczyciele szkół publicznych, Lekarze i Chirurgowie mający pozwolenie praktykowania swej sztuki; n) Przedsiębiorcy rękodzielni i fabryk; o) Artysci, Rzemieślnicy, Majstrowie i Czeladź, do uwolnienia od spisu wojskowego podani. p) Kalcyc i osoby dotknięte słabościami lub niedołężnością. q) Pocztylony. r) Żydzi przyjmujący religiją Chrześcijańską iakiegokolwiek będywania. s) Mieszkańcy wyznania Mojżeszowego. *TYTUŁ 3ci*. Rozdział 3ci o wyłączeniu od Zaciągu. Art. 47. Dla uniknięcia wszelkich mylnych tłumaczeń o wyłączeniach, wskazują się następujące prawidła. Art. 48. Wyłączenie od zaciągu Jedynaków. Art. 2 pod lit. A, w niniejszej instrukcji wymienione nadane już zostało jedynie w zamiarze zapewnienia rodzicom na starość pomocy i wyręczenia w gospodarstwie. Art. 49. Wynika więc ztąd, że Jedynak dopóki ojciec lub matka żyją, powinien być wolny od Spisu wojskowego; po śmierci zaś Rodziców jeżeli nieodziedziczy żadnego gospodarstwa rolnego, rękodzielni lub handlu, lub nie nabędzie iakichkolwiek praw kwalifikujących go do wyłączenia iako należący do Spisu wojskowego uważany być powinien. Art. 50. Jeżeli znajduje się 2ch Synów z powtórnego małżeństwa, to jest: oba z jednej matki a każdy z innego ojca, na ten czas Syn z pierwszego małżeństwa spłodzony nie może być uważany za Jedynaka, z powodu że matka jego ma drugiego Syna z powtórnego małżeństwa i należy być do zaciągu jeżeli nie oddziedziczy po ojcu gospodarstwa rolnego, rękodzielni lub handlu, albo też przed zejściem jego nie ożeni się. Art. 51. Co się zaś tyczy Syna z powtórnego małżeństwa, ten będąc względem ojca swego Jedynakiem, mieć będzie z takowego tytułu prawo do wyłączenia aż do czasu, póki drugi Syn z tego małżeństwa spłodzony nie zostanie. Art. 52. Toż samo ma się rozumieć o 2ch Synach z jednego ojca a każdy z innej matki spłodzonych. Art. 53. Na przypadek gdyby wesali w związki małżeńskie, wdowiec z wdową mający jedno z nich lub oboje z pierwszego małżeństwa po jednym Synie, ci Synowie mają być uważani za Jedynaków. Jedynastwo to jednak upada gdyby z powtórnego małżeństwa urodził się 3ci Syn lub więcej Dzieci, chyba gdyby odziedziczyli rękodzielnie lub handel, albo gdyby Synowie

z drugiego małżeństwa pomarli. W tym bowiem ostatnim przypadku Synowie z pierwszego małżeństwa, wracają do prawa Jedynactwa. Art: 54. Co się tycze Jedynaków znieprawego łoża, których matki żyją, Ci jeżeli przez matkę lub ojca za Dzieci prawe i Sukcesorów prawnie uznani zostaną, i znajdują się w którym z przypadków w niniejszej instrukcji wyszczególnionych, za wolny od obowiązku służenia w wojsku uważani być powinni. Art: 55. Gdy stosownie do Art: 48 wyłączenie Jedynaków nastąpiło jedynie w celu zapewnienia rodzinie pomocy i wyręczenia, i gdy zamiar ten nie byłby dopiętym, skoro by Jedynak zaniedbwał rodziców, lub oddalony od nich będąc, bawił się włóczęgostwem, przeto jeżeli się zdarzy, iż Rodzice, dla powyższych pobudek, nie życzyliby sobie mieć Syna jedynaka uwolnionego od zaciągu, tenże utracą prawo uwolnienia. Art: 56. Dowód Jedynactwa stanowić ma: Wywód słowny w Urzędzie Wójta lub Burmistrza, (w Warszawie w Urzędzie Kommissarza Policji Wykonawczej) sporządzony, a przekonujący, iż jest istotnie Jedynakiem, że znajduje się w przypadkach Art: 49, 50, 51, 52, 53, 54 wymienionych, a nadających mu prawo od wyłączenia, jeżeli Rodzice jego żyją, i życzą sobie mieć go wyłączonego od zaciągu. Zarządność i dokładność tego dowodu Burmistrz, Wójt (Kommissarz) jest odpowiedzialny. Art: 57. Wyłącznie wymienione w Ar: 2 lit. b. niniejszej instrukcji, dla jednego Syna w każdej familji wybranego przez rodziców lub opiekunów, nastąpiło z tego samego powodu co i dla jedynaków, to jest: dla zapewnienia rodzicom na starość pomocy i wyręczenia w gospodarstwie, niemniej dla zabezpieczenia małoletnim braciom i siostram opieki, w osobie jednego z braci na przypadek śmierci Rodziców, nakazem dla zarządzenia pozostałym po nich gospodarstwem w celu zapobieżenia upadkowi onegoż. Art: 58. Wypada więc ztąd, iż w familji gdzie są synowie z wieku spisowego wyszli lub niedoszli lat 20, lecz zdolni do trudnienia się gospodarstwem albo też mający prawo wyłączenia z jakiegokolwiek bądź powodu, tam wolność wyboru, nadana Rodzicom lub opiekunom upada. W celu zapobieżenia mylnemu ułomaczeniu powyższego rozporządzenia, instrukcją dodatkową z d. 1 (13) Lutego r. b. przepisano zostało, iż dojsie dowieku spisowego synów młodszych, nieprzeszkadza Rodzicom pozostać przy wyborze starszego, gdy bracia jego młodszi wieku spisowego już doszli, okaza się być zdolnymi do służby wojskowej, chyba Rodzice sami wybór takowy zmienić zechcą lub

znajdować się będą inni synowie nie będący w wieku spisowym, a mający lat 17 albo więcej, i ważnym z przypadków Ar: 60 instrukcji niezostający. Nadto zwraca się uwagę, że na przypadek gdyby Rodzice z powodu niewiadomości o pobycie jednego z synów chcieli wybrać do wyłączenia innego, w takim razie niewiadomość ta udowodniona być powinna świadectwem miejscowych władz lub też deklaracją 2ch wiarogodnych mieszkańców pod przysięgą na piśmie uczynioną, jako im pobyt w powyższym przypadku znajdujących się, niemniej co by się z niemi stało, nie jest wiadomem. Art: 59. Wiek, w którym niedoszli lat spisowych uważani być mają za zdolnych do zatrudnienia się gospodarstwem, liczy się od lat 17 skończonych. Art: 60. Zastrzeżę się jednak iż gdyby synowie, nie będący jeszcze w wieku spisowym a mający lat 17 lub więcej, niemogli być wyręceniem rodziców dla braku sił fizycznych, lub obciążania umysłu; dla kończenia nauk w szkołach publicznych, lub uczenia się rzemiosła, w celu zapewnienia na przyszłość stanu iakowego, natenczas wolno jest rodzicom lub opiekunom wybrać do wyłączenia syna w wieku spisowym będącego, skoro dla słabości ich lub nadwątłego zdrowia, rzeczony syn jest im koniecznie potrzebny do prowadzenia gospodarstwa lub pracowania na ich utrzymanie. Art: 61. Wybór rodziców lub opiekunów przestaje nadawać prawo do wyłączenia jeżeli jeden z synów kwalifikujących się do służby w przeciągu czasu nim na zaciąg powołany zostanie, nabędzie iakowego tytułu wyłączenia; wyjąwszy atoli kalectwa lub niesposobności do zatrudnienia. Ten ostatni przypadek jeżeli by się wydarzył, będzie przedstawiony do rozstrzygnięcia wyższym władzom. Artykuł 62. Po śmierci rodziców, wybrany Syn do wyłączenia, wraca w obowiązek należenia do spisu, chyba żeby prawnie powołany był na Opiekuna małoletnich braci i siostr, doszedł 30 lat wieku, lub innym tytułem wyłączony został; albo też gdyby, dla zarządzenia pozostałym po rodzicach gospodarstwem, był potrzebny na ten ostatni przypadek chociażby wybór przez rodziców nie był przed ich śmiercią skuteczniejszy, opiekun mają prawo dla zapobieżenia upadkowi gospodarstwa, wybrać jednego Syna trzymającego się ściśle prawideł podług których rodzicom wybór jest dozwolony. Art: 63. Gdyby się zdarzyło, iż Rodzice mający posiadłość w Królestwie i zagranicą, chcieli wyłączyć syna w wieku spisowym będącego, w ten czas kiedy mają więcej synów za granicą zamieszkałych a w przypadku Art: 58 przeni-

dzianym znajdujących się; wyłączenie takowe miejsca mieć nie może, z powodu, że synowie w do-
brach za granicą położonych mieszkający, nie mogą być powołani na zaciąg i że Rodzice mogą sobie wybrać jednego z nich do pomocy i wyręczenia. Art. 64. Dowód wyborstanowić ma akt przez rodziców lub opiekunów, również w urzędzie Wojta Gminy lub Burmistrza (w Warszawie u Komisarza Cyркуlu Policji wykonawczej) sporządzony, a wymieniali, jako wybrany nie ma żadnego z braci kwalifikującego się do wyłączenia. Art. 65. Na przypadek gdyby był jeden lub kilku synów w wieku od 17 do 20 roku życia nie mogących być wyręczeniem rodzicom, potrzebnym dla podeszłych lat lub słabosz zdrowia, należy to w Akcie wyrazić, z wymienieniem obok nazwiska i imienia każdego z synów, przyczyn, dla których nie mogą być pomocnymi rodzicom, niemniej powodu dla którego ciż rodzice nie potrafią się obejść bez pomocy dzieci. Art. 66. Wyłączenie Art. 2. lit. C. niniejszej Instrukcji udzielone bratu mającemu opiekę nad małoletnimi braćmi i siostrami, których Rodzice nie żyją, trwa aż do czasu ukończenia opieki. Art. 67. Jeżeli w familji jakiej znajdują się Bracia mający wyłączenie od zaciągu posiadający razem wszelkie własności do sprawowania opieki, na ten czas jeden z braci w wieku spisowym będących nie powinien być wybrany na opiekuna. Art. 68. Dowód opieki brata nad małoletnimi braćmi i siostrami stanowią: a) Supeltura lub inne jakowe urzędowe świadectwo śmierci rodziców. b) świadectwo życia małoletnich. c) Metryka wykazująca ich wiek. d) Wywód słowny w urzędzie Wojta Gminy lub Burmistrza (w Warszawie u Komisarza Policji Administracyjnej właściwego cyркуlu) sporządzony, aprzekonywający opowierzenie bratu prawnie opieki nad małoletnimi, tudzież o trwaniu onej ciągłe, niemniej że tenże niema żadnego brata posiadającego wyłączenie od zaciągu. e) Gdyby zaś miał jednego lub kilku braci, posiadających wyłączenie, lecz niezdatnych do sprawowania opieki, okoliczność ta również w wywodzie słownym wyrażoną być powinna, z szczegółowem wyłączeniem rodzaju niezdatności, i dołączeniem potrzebnych na to dowodów. Wypadek taki wraz z dowodami również do roztrzygnięcia wyższej władzy przedstawiony będzie. Art. 69. Przez nadane Art. 2 lit. d. niniejszej instrukcji wyłączenie wdowcom mającym dzieci, prawo chciało zapewnić troskliwy dozór nad dziećmi. Art. 70. Wypływa więc z tego, iż wdowcy mający dzieci, chociażby w powtór-

ne weszli związki, pozostają przy prawie wyłączenia, dopóki dzieci z pierwszego małżeństwa żyć będą. Art. 71. Wdowcy jednak którym przeddościem lat 30 dzieci pomarli, należą do spisu chociażby z powtóronego małżeństwa mieli dzieci, którychby Matka żyła. Art. 72. Wyłączenie o którym jest mowa w Art. 69 i 70 ma być udowodnione przez wdowca: a) Aktem zejścia żony; b) Świadectwem życia dzieci jego, przez Władzę tego miejsca gdzie one są zamieszkałe, wydaniem. Art. 73. Udzielone Art. 2 lit. c. wyłączenie cudzoziemcom i ich synom, urodzonym za granicą przedich przybyciem do kraju, służy im na zawsze wszystkim bez wyjątku, nawet tym, którzy będąc razem z częścią Księstwa Warszawskiego do Austrii, Pruss i Wolnego Miasta Krakowa odpadłych w jakimkolwiek czasie w Królestwie Polskiem osiedli. Nadmieniam się w tem miejscu, że stosownie do woli Najjaśniejszego CESARZA Jmci i KRÓLA, w postanowieniu Rady Administracyjnej z d. 6 (18) Kwietnia r. z. Nr 3561 objawionej, wyłączenie to rozciągniętem zostaje i do synów Francuzów w Cesarstwie lub Królestwie zrodzonych, którzy mają być wyłączeni od zaciągu, wygrywający jednak tych, którzy stali się poddanymi Rosyjskiemi lub naturalizacją w Królestwie uzyskali. Art. 74. Spisowi których Rodzice mieszkali w tutejszym kraju a których znaki udawczy się za granicę dla jakichkolwiek powodów, rozdziły ich tamże, nie są wyłączeni od zaciągu, albowiem urodzenie ich za granicą, w czasie gdy Rodzice byli Obywatelami osiadłymi w Królestwie, używającymi wszelkich prerogatyw i uległymi wszelkim obowiązkom obywatelskim, nie może wyłączać od zaciągu dzieci ich za granicą wprawdzie zrodzonych, lecz również przypuszczonych do używania tychże prerogatyw, i obowiązanych ulegać wszelkim powinnościom. Art. 75. Rozumie się samo przez się, iż synowie zrodzeni za granicą, w czasie gdy ich rodzice tamże osiadłymi byli i później dopiero przenieśli się do tutejszego kraju a będąc uznani wedle Art. 73 za cudzoziemców jeżeli urodzenie udowodnią sposobem Art. 77 i 78 teje instrukcji wskazanym, powinni być wyłączeni od zaciągu. Art. 76. Postanowienie Xcia Namiestnika Królewskiego z d. 48 Stycz. 1822 r. wskazuje, iak mają być uważani, co do wyłączenia od zaciągu, właściciele różnorządowi, to jest: iż mają być wolni od tego obowiązku ci, którzy do daty ratyfikacji traktatu Wiedeńskiego, mieli zamieszkanie, w częściach do kraju Pruskiego odpadłych, z później do kraju tutejszego przenieśli się. Art. 77. Dowód na wyłącze-

nie Art. 73 i 75 wymienione stanowił będzie metryka urodzenia lub w braku takowej paszport, jeżeli w nim miejsce urodzenia jest wyrażone lub też na koniec inne urzędowe w tej mierze dowody. Art. 78. Gdyby człowiek z zagranicy niechciał wstąpić zaopatrzenia się w potrzebne dowody, co jednak rzadko zdarzyć się może, na ten czas po dokładnem przekonaniu się sporządzony będzie z niego stosowny wywód słowny który także do rozporządzenia wyższej władzy przedstawiony zostanie. Art. 79, 80 i 81 instrukcji przepisują, iż ci tylko Urzędnicy i Oficyjaliści Cywilni uważani są za mających prawo do wyłączenia, którzy na mocy etatu liczbowego przez N. PANA lub Xcia Namiestnika Królestwa zatwierdzonego, są mianowani lub których posady chociaż Etatem nieobjęte, są jednak szczególnem postanowieniem Królewskiem lub Xcia Namiestnika utworzone, zastrzeżenie takowe nierozciąga się jednak do Wydziałów Sprawiedliwości i Skarbu, w których znajdują się posady, z przyczyny nieprzewidzianej potrzeby, szczegółowo na Etatach liczbowych nieoznaczone, z pomiędzy przeto Oficyalistów do Wydziałów tych należących, ci jedynie którzy dla czasowej potrzeby do nadzwyczajnej czynności na Dyety są przybrań niemiąż mianowań, od Zaciąg wojskowego uchyleni być nie mogą. Każdy Urzędnik przeto stosownie do art. 79, 82, 83 i 85 instrukcji od służby wojskowej wyłączyć się pragnący, złożyć powinien następujące dowody swego wyłączenia. a) Mianowanie na sprawowany przez siebie urząd, b) Świadcstwo właściwej władzy iż jest mianowany na mocy etatu liczbowego, potwierdzonego przez N. PANA lub Xcia Namiestnika. c) Świadcstwo tejże Władzy, że ciągle w Urzędowaniu zostaje. Urzędnicy zaś Art. 80 wskazani obowiązani są usprawiedliwić wyłączenie swoje dowodami po wyżej pod lit. a, c. wymienionemi. Co do oficyalistów Administracji tabak w krain, ci tylko wolni są od zaciągu, którzy Posta: Xcia Namiestnika, lub Rady Adminis: szczególne otrzymają wyłączenie. Oficyjaliści ci winni są złożyć świadectwo zwierzchniej swej Władzy, iako ciągle w tem urzędowaniu zostają. Powtarza się tu dosłownie urządzenie w przepisach dodatkowych co do Urzędników zamieszczone: „Gdyby przez stawianie Urzędników i Oficyalistów powyżej wymienionych przed Delegacjami Spisowemi dla udowodnienia praw swoich do wyłączeń, służba publiczna do której są użyci miała być na szczybek narażona, w takim razie Władza, pod której dowodzeniem praw swoich do wyłączeń, służba publiczna do której są użyci miała być na szczybek narażona, w takim razie Władza, pod której zwierzchnictwem pracują, obowiązana będzie prze-

stać przez pośrednictwo właściwej Rom. Wzkie lub Urzędu Muncypalnego Mia. Warszawy, listą imienną takich Urzędników, dla zakomunikowania onej Delegacji Spisowej, która takową w aktach swoich iako dowód usprawiedliwiający, dla którego Urzędników i Oficyalistów rzeczonych niepowoływała, zachowa. Ci zaś którzyby niechli temi listami objęci, obowiązani będą stawić się przed Delegacją, i złożyć dowody powyżej wymienione z których świadectwa wydane przez Władzę Właściwą iako ciągle w Urzędowaniu zostaje, w aktach swoich Delegacja dla Usprawiedliwienia swego zachowa“ z tą więc wynika, że jeżeli właściwa Władza niezakomunikuje wcześniej, a przynajmniej do 1 Marca r. b. wymiankowej listy, każdy Urzędnik lub Oficyalista w wieku spisowym będący, winien się w szczególności dowody zaopatrzyć i takowe w Właściwym Cykule, w terminie przez Delegacją Zaciągową oznaczonym złożyć. Co do Aplikantów i Dyetarszów po Biórach pracujących, nie mniej innych Urzędników i Oficyalistów powyżej niewymienionych, ci należący do spisu wojskowego, powinni się stawić przed Delegacjami spisowemi i przed Komissją Wyższą Zaciągową i względem nich będzie postąpionem tak, jak jest przepisane względem wszystkich innych spisowych publiczn niepracujących. Nadmieniam się że Woźni przy wszelkich Władzach Adminis: i Skarbowych nie mniej przy najwyższej Izbie Obrach: za mających z powodu tej służby prawa do wyłączenia uważani nie będą. Co do woźnych Sądowych zaś ci i wszyscy inni Oficyjaliści Sądowi, wolni są od Zaciągu przez ciąg trwania tej ich służby. Art. 83. Uwolnieni od służby Wojskowej, nie mniej Urzędnicy wojskowi, porównani stosownie do Decyzji s. p. JEGO CESARZEWICZOWSKIEJ Mości W. X. Naczelnego Wodza z d. (1 Lutego) 20 Stycznia 1824 r. z stopniami Oficerskimi, posiadają wyłączenie od zaciągu, w tejże samej kategorii, znajdują się wykreśleni z kontroli Oficerowie lub Urzędnicy wojskowi. Art. 89. Na dowód składali powinni a) Wojskowi niemieccy Urzędnicy wojskowi polscy, uwolnienia przez byłe Ministerjum Wojny Xtwa Warszaw: były Komm: Rzq: Wojny lub Sztab Głó: byłego Wojs: Pols: przez Komissją przeznaczenia, albo też przez inną Władzę z Rozkazu JO. Xcia Feldmarszałka Namiestnika Króla: udzielone, albo na koniec świadectwo rzecz. czonej Kommis: Rzq: Wojny lub Sztabu Głó: lub też na koniec JW. Jene. Ad. Rautenstrauch udzielił uwolnienia od służby lub wykreślenia

z kontroll, b) Wojskowi z służby zagranicznej wyszli, uwolnienia wydane im przez Władzę władczą tego Moearstwa w którego wojsku służyli. Art. 90. Stanowi między innymi wyłączenie dla Nauczycieli, w uzupełnieniu tego przepisu Rada Administr. Decyzją swoją z d. (18) 6 Marcar. z N. 2755 zapadła postanowiła, że liczby kandydów na Nauczycieli, ci tylko mają być wolni od zaciągu którzy okazałi udzielone sobie przez Kom: Rzą: Spraw Wewn: Duch: i Ośw: Publ: uwiadomienie, że objęci są kontrollą w tejże Kom: Rzą: utrzymywaną, lub też, że czynnie przy szkołach użytemi będą. Art. 91. Dowód wyłączenia przedsiębierców fabryk i rękodzieln, tudzież Artystów, Majstrów i ich czeladzi stanowić będą szczególne decyzje, przez Komis: Rzą: S. W. D. i O. P. niemniej JW. Jla Ad: Rautenstrauch udzielone. Art. 95. Wyłączenie ar. 2 lit. h. objęte, a dotyczące się tylko mogące wstępujących do stanu Duchownego, dostatecznie jest objaśnione postanowieniem X. Namiestnika Królew: z d. 31 Sierpnia 1824 r. Ar. 96. Za dowód w tej mierze służyć powinna lista stósownie do ar. 3 tegoż postanowienia sporządzona, której udzielenie Urząd Muncy: Komisją Rzą: S. W. D. i O. P. upraszać niezaniedba. Wynika więc z tad, że wszelkie seminarja świeckie i zakonne wczesnie Alumnów i Kleryków wyższej swej Władzy do potwierdzenia przedstawiać obowiązane, szczegółowe bowiem listy, w prost Urzę: Muncy: przez też Seminarja komunikowane przyjętemi być niemogą i nie będą. Art. 97. Poctytljoni uwolnieni od zaciągu, stósownie do Postanowienia X. Namiestnika Król: z d. 10 Czer: 1817 r. posiadają takowe wyłączenia przez ciąg pełnienia tej służby. Art. 98. Żydzi przyjmujący Religiję Chrześcijańską, iakiegokolwiek bądź wyznania są wyłączeni od zaciągu. Art. 99. Za dowód w tej mierze służyć powinno świadectwo Proboszcza parafj lub innej właściwej Władzy Duchownej przed którą obrządek Chrztu odbyty został. Art. 100. Uwolnieni zostają od zaciągu bracia Morawczyki (Hernhuter) w Króle: Polskiem Głósć chcący. Wspomnieni przeto bracia Morawczyki, nie mają być powoływani dostawienia się przed Delegacjami zaciągowemi i Kommissjami Supperrewizyjnymi, tak iak to powiedzianem zostało. Art. 30 niniejszej instrukcji który brzmi iak następuje: „Po ukończeniu sprawdzenia księgi ludności Delegacja zaciągowa rozkaże stawić się wszystkim mężczyznom mającym stósownie od tychże ksiąg wiek spisowy, to jest co z d. 1 Lip: ca r. b. skończą rok 20 a niedojdą do lat 30 życia

swego, uwalniając się atoli od tego obowiązku ci wszyscy którzy podług złożonych już i zatwierdzonych przez Urząd Muncy:palny dowodów, wykazali dostatecznie, iż mają prawo do wyłączenia zawsze; niemniej Żydzi, Menoniści i Bracia Morawczyki (Hernhuter) którzy do zaciągu nie należą. Tytuł VII. O spisowych stanu Szlacheckiego niemniej innych tu wymienionych. Art. 150. Stósownie do postanowienia Władzy wyższej, spłsowi nieposiadający żadnego z wyłączeń Ar. 2 niniejszej instrukcji wymienionych, a znajdujących się w kategoriach następujących: a) Synowie Stanu Szlacheckiego. b) Synowie wyższych i niższych Oficerów urodzeni po otrzymaniu przez ich ojców mianowań na stopień officerski. c) Ci których ojcowie w czasie ich urodzenia, sprawowali urzędy cywilne, wykazem pod lit. g. tu dołączonym wymienione. d) Ci których ojcowie niebędący stanu szlacheckiego ozdobiłi byli orderami Cesarскими albo Krolewskimi w myśl statutów dla tychże przepisanych, lecz w tym jedynie razie, kiedy urodzili się już po otrzymaniu orderów przez ich ojców, osoby powyżej pod lit. a, b, c, d. wyszczególnione złożyć powinny dowody ród ich i pochodzenie, wykazujący tak, iak to miało miejsce ostatniego poboru względnie wojskowych niższych stopni b. wojska polskiego, do Wojska Cesarzkiego powołanych, z zastosowaniem się do zasad postanowieniem Rady Adminis. z d. (26) 14 Czer. r. z. wskazanych, a Reskryptem Kom. Rzą. S. W. D. i O. P. z d. 10 Lipca 1832 r. Urzędowi Muncy:palnemu a następnie Delegacjom zaciągowym komunikowanych. Dowody takowe są następujące: Ad a) Synowie stanu szlacheckiego. Osoby w tej kategorii będące złożyć mają na ręce właściwej Delegacji zaciągowej dowody szlachestwa, lub inny iaki akt autentyczny dowodzący że byli w posiadaniu przywilejów do stanu szlacheckiego przywiązanych iako to: np. 1) Kontrakt kupna lub sprzedaży posiadłości ziemskich zawarty przed r. 1795. 2) Deklaracją urzędową przez majątności ziemskich właściciela szlacheckiego, a którego szlachestwo nie ulega zaprzeczeniu podpisaną, iako osoby w niniejszym wypadku będące, pochodzą z rodziców szlachty, którzy ciągle przywilejów szlachty używali. 3) Świadectwo Rady obywatelskiej, iako ciż lub ich Rodzice zapisani zostali do księgi obywateli szlachty. Ad b) Synowie Oficerów złożyć mają. 1) Akt urodzenia lub metrykę chrztu celem udowodnienia iż ojcowie ich posiadali stopień Officerski. 2) Patent nominacji ojców na stopień officerski lub w braku takowego inny dokument lub deklaracja

piśmie wskazującą datę ich nominacji, władzę, która je wydała, pułk i brzoń w których ojcowie służyli; dowód takowy lub deklaracje będą ważne uznane o tyle, o ile w szczególności zgodne będą z Aktami by: Komisji wojny. Ad c) Osoby których Ojcowie w czasie ich urodzenia sprawowali urzędy cywilne, odpowiednio stopniom wyższych Officerów, obowiązani są dla udowodnienia swych praw, złożyć Delegacji zaciągowej akt urodzenia lub metrykę chrztu. 3) Nominacją ojca na urząd odpowiedni stopnia Officera wyższego, lub w braku takowej inny iakowy dowód lub deklaracja na piśmie wyduszczaającą datę nominacji i pełnione obowiązki. Ad d) Ci których Ojcowie nie będąc stanu Szlacheckiego ozdobieli zostali Orderami Rossyjskiemi lub Polskimi złożyć winni: Akt swego urodzenia lub metrykę chrztu. Patent nominacji lub w braku onego inny dowód lub deklarację na piśmie wymieniającą kiedy i jaką ozdoby tenże otrzymał. Deklaracje pod Lit. b, c, d, wyszczególnione o tyle za ważne uznane będą, o ile co do zawartych w nich szczegółach zostaną poświadczane przez właściwą Komisję Rządową lub przez Biuro wojenne. Urząd Muncypalny nadmieniał, że stosownie do Art. 151 Instrukcji ród i pochodzenia spisowych wyłączała od spisu wojskowego. Podając przepisy powyższe do wiadomości publicznej dla postawienia osób, które mają prawo do wyłączenia od zaciągu Wojskowego, w możności wczesnego uzyskania właściwych sobie wyłączeń, Urząd Muncypalny wzywa oneż, ażeby w dowody niniejszą Instrukcję przepisane iak najspieszniej zaopatrzyły się, i takowe w właściwych Delegacjach Zaciągowych w ciągu trwania Spisu wojskowego, który z d. 17 Lutego (1 Marca) roku bieżącego po wszystkich Cyrculach Miasta Warszawy rozpoczętym zostanie a najdalej w 6ciu tygodniach od tejże daty złożyć mogły, na koniec dla uniknienia wszelkich wątpliwości przy zapisywaniu w wieku spisowych zwraca się, aby wszyscy mężczyźni od lat 18tu do lat 35ciu w zwyczajnej metryce urodzenia opatrzeni byli. — Referendarz Stanu, Prezydent J. Łaszczyński. — Za Sekretarza Jlnego *Bagiński*.

DONIESIENIA.

Zawiadomienia się Osoby Interesowane, iż na mocy rezolucji JW. Prezesa Trybunału Cywilnego Woje. Mazo: pozostałość po niegdy Wincentym i Wiktorji z Radwańskich Małżonkach Gołaszewskich, iako to: Srebro, Korale, Garderoba, Bielizna, Meble, Cyna, Mosiądz, Miedź, Szkło, Fajans, Porcellana, Żelastwo, Narzędzia i Sprzęty

ogrodowe, w dniu 2 Marca r.b. o godzinie 9 rana i dni następnych, przy ulicy Wareckiej w domu pod Nr 1360, przez publiczną Licytacją sprzedane zostaną. Relient *Nowicki*.

Łaskawym Amatorom STOKISZU donosi się, że wczasie nadchodzącego Postu, dostać go będą mogli na Śniadanie w Środę, Piątek i Sobotę w handlu Win i Korzeni przy ulicy Nowo-Senatorskiej w domu Nr 477 Lit. B.

KWITY z Komory Celnej Terespolskiej na 10, miedź starą i olej, zgubione zostały idące od Grochowskich Rogatek. Znalazca raczy oddać za nagrodą do Komory Celnej w Marywilu.

Dnia 26 b. m. o godzinie 6 z południa spadł z palca w dorożkę PIERSCIEN złoty mekki herbowy, herb był nieco przytarty, na którym widział litery F. i T. a z boku rok 1812 przytarty, na dole trochę przygłęty; uprasza się łaskawego znalazcę aby raczył oddać do Drukarni Kurjera, za nagrodą.

Dzierżawca KOZEOWA z przyległościami W. Leopolda Ejsymonta Dziedzicznego, żyjący sobie Sub DZIERŻAWIC od dnia 24 Gzerwca 1835 r. na lat 5 następnych. O warunkach zaś korzystnych na miejscu dowiedzieć się można. W.

Kto ma do przedania PIESKA z angielskich Wyżeków, niech się zgłosi na Krakowskie Przedmiescie Nr 415, do Pałacu Potockich w 8 gm dziedzicu na dole do Bilińskiego, dobrze zapłaci, ale żeby był ładny.

Jutro u Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej, ŚNIADANIE: Pasztet, Zając, Indyk, Pieczeń cielę; Polędwica, Kapłon, Kotlety cielę; Muszeczki, Koldony i Flaki. OBIAD: Zupa i Rosół, Paszteciki franc. Sztukamies, Kotlety, Zając, Pączki. KOLACJA: Zając, Ryby, Kotlety, etc.

Jutro u Rogackiego przy ulicy Długiej Nr 550, ŚNIADANIE: Udziec sarni i Comber, Pasztet, Kurpatwy, Kwicoły, Indyk, Zając Flaki, Potrawa, Kotlety, Gasto ptysio; Zupa franc. i Rosół. Famija SPIRA wykona Muzykę wokali i instrumentalni.

W Handlu Win Nowackiego obok Zamku, Jutro Brzuchomówca P. Bines i Spiewaczka Pani Łazer, bawie będą Gości od godziny 6 do 10 wieczorem.

Dziś rano ciepła stopni 1. Wczoraj w południe 7.

TEATR WIELKI. Jutro *Wesela Figara*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro Przedostatni Maskarada. *Asmodeuszek*. 3 Narzeczona. Tańce.

TEATR DAW. ROZ. Jutro Mechanik *Moldwan*.